

med at opgive. Det er ikke enestaaende i de parlamentariske Forsamlings Historie, at saadanne Forhold gjøre sig gjældende. Jeg behøver ikke at minde om, hvorledes man gjentagende har seet, at i Ex. i det engelske Parlament en Sag er bleven frembragt, forkastet, frembragt og forkastet en Række af Gange, og hvorledes den endelig ved at blive forfulgt med Udholdenhed dog er gaaet sejrrig ud af Kampen. Det kan ikke være min Mening, at det skulde være ganske rigtigt, at opstille en Sammenligning mellem den danske Rigsdag og det engelske Parlament, jeg kan saameget mindre gjøre det i nærværende Tilfælde, som jeg idet mindste ikke har Følelsen af, at det her er Sandhedens Magt, der har frembragt Lovforslaget, og som synes at ville skaffe det Seir. Mig forekommer det, at de forskjellige Behandlinger have faaet en ganske anden Charakter. Det er, som om Modstanden imod Forslaget svækkedes og sløvedes; men det forekommer mig ikke, at Grundene, hvorpaa Loven støttes, blive forstærkede, vinde afgjort Overvægt. Man seer derfor ogsaa, at hver Gang Forslaget gjentager sig, bliver Discussionen forringet, og den bliver betragtet som en mindre vigtig Gjenstand for Udtalelse. Jeg seer ikke, at nogen af de Grunde, paa hvilke den tidligere stærke Modstand støttede sig, er bleven tilbagevisti eller gjendreven som urigtig. Jeg skal minde om, at ligesom Forsøgene i sin Tid paa at føre en tilsvarende Bestemmelse ind i Grundloven sporløst opgaves, saaledes var det ikke muligt, første Gang denne Sag var for i Folkethinget, der at bringe Sagen til 3die Behandling, idet den ved 2den Behandling blev nægtet. Overgang til 3die, og det maa maaskee være mig tilladt som Noget, der betegner det Omslag i Stemningen, der i denne Række af Aar lidt efter lidt har gjort sig gjældende, at anføre, at i det Udvalg, der dengang blev nedsat, var den Mand, der nu har givet Loven sit Samtykke, nemlig den afdøde Justitsminister, i Minoriteten, tilligemed et andet Medlem, og udtalte sig bestemt imod Loven, hvorved han væsentligt bidrog til, at der nægtedes den Overgang til 3die Behandling. Senere er den her i Thinget med stor Majoritet bleven trængt tilbage, men efterhaanden er Modstanden bestandig bleven mindre. Det er

mig ikke klart, at man ved de senere Behandlinger paa nogen Maade har bestræbt sig for at eftervise det, der dog maatte være en Hovedsag ved Betragtningerne over denne Sag, om vedkommende Erklæring vandt eller tabte i Paalidelighed, og de Indvendinger, der gjordes imod denne Lovbestemmelse som farefuld, som skadelig med Hensyn til Erklæringernes Paalidelighed, ere ikke blevene tilbageviste, thi jeg behøver ikke at gjøre opmærksom paa, at hvor skjønt det end kunde være at sige, at Enhver skal under alle Forhold kunne være sine Erklæring bekjendt, er det ikke isølge saadanne ideale Forestillinger, at man kan affatte Lov. Det er vist, at der gives Tilfælde, hvor en fri Udtalelse om personlige og delicate Forhold af en saa vanstelig Natur vilde vinde ganske betydeligt i Paalidelighed ved ikke strax at skulle fremhæves for den vedkommende Personlighed selv. Man har villet gjøre gjældende, at det var i det Offentliges Interesse, at Sagen førtes igjennem. Det er imidlertid fremhævet — og jeg har selv haft Leilighed til at gjøre det stærkt gjældende — at der her slet ikke var Tale om Offentliggjørelse af Erklæring. Det var noget ganske andet, naar man vilde, at Erklæringen skulde bringes for Offentlighedens Domstol; men her er der jo blot Tale om, at en enkelt Person — og det ofte en Person, der ikke kan siges at være den hvide Ansøgningens eller Klagens Afgjørelse nærmest interesserede — skal have forløbs Ret til at see Erklæringen. Det er dog indlysende, at naar der ansøges om Noget, kan gjerne det Ansøgningen gaaer ud paa, vedvære en Anden i fuld saa høi Grad som selv Ansøgeren; og det er jo aldeles afgjort, at naar der er Tale om en Klage, er der en Anden, der er nærmere eller idetmindste ligesaa nær berørt af den som Klageren, den nemlig, over hvem der klages. Naar man urgerer — og ved det første Diekast kan det ikke nægtes, at det synes saa — at det er saa naturligt, at den, der indgiver en Ansøgning eller en Klage, bør gives Afgang til at gjøre sig bekjendt med Erklæringens Indhold, vil jeg ligeoverfor fremhæve det besynderlig Unaturlige for Administrationen i, at den ikke skal være berettiget til at paalægge sine Underordnede de Former, som den anseer for de mest